

УДК 331.54(477)

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/158-15>**Петровська О. М.**кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри «Управління персоналом та економіка праці»,
Одеський національний економічний університет**Бендус І. М.**магістр,
Одеський національний економічний університет**Petrovska Oksana, Bendus Ivan**

Odessa National Economic University

ПЕРСПЕКТИВИ ПОЯВИ НОВИХ ПРОФЕСІЙ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ ПІСЛЯ СВІТОВОЇ ПАНДЕМІЇ

У статті досліджується вплив світової пандемії COVID-19 на економіку країни у цілому та на ринок праці України зокрема. Важливим та актуальним питанням є перспектива появи нових професій, які базуватимуться на штучному інтелекті. Особливо детально проаналізовано актуальні професії сьогодення, навички та компетенції, які необхідні у світі цифровізації. Значне місце у роботі приділено розгляду впливу електронних технологій та глобальної мережі Інтернет на виникнення нових сучасних професій та віддаленого працевлаштування, що, своєю чергою, призведе до скорочення офісних працівників та менеджерів. Висвітлено явище тимчасових професій та їх актуальність у подальшому. Приділено увагу й освітній сфері та дистанційному навчанню. Підкреслено важливість удосконалення та підвищення кваліфікації вчителів різних рівнів у сфері IT-технологій та комп'ютеризації. Актуальними є переформатування процесу навчання та поява нових професій в освітній сфері. На основі дослідження впливу пандемії на світову економіку у статті висвітлено напрями та тенденції у нових професіях на ринку праці в Україні, їхню роль у сьогоденні та перспективи у майбутньому.

Ключові слова: світова пандемія, COVID-19, ринок праці, цифрові технології, нові професії, тенденції, IT-технології.

PROSPECTS OF APPEARANCE OF NEW PROFESSIONS ON THE LABOR MARKET OF UKRAINE AFTER THE WORLD PANDEMIC

This scientific article examines the impact of the global COVID-19 pandemic on the country's economy in general and on the labor market of Ukraine in particular. An important and urgent issue is the prospect of the emergence of new professions that will be based on artificial intelligence. Therefore, it is reasonable that the main factor today is the penetration of digital technologies into all areas of society. The impact of digital transformation on the labor market situation is highlighted in detail, that is, an increase in demand for some professions and a significant reduction in others. The current professions at a given time, skills and competencies that are necessary in the world of digitalization are analyzed in particular in detail. The attention is focused on the fact that in Ukraine, which took part in the global digitalization processes, the global pandemic of 2020 sharply exacerbated the problems of insufficient state attention in this area. A significant place in the work is devoted to considering the impact of electronic technologies and the global Internet network on the emergence of new modern professions and remote employment, which in turn will lead to the reduction of office workers and managers. The phenomena of temporary professions and their relevance in the future are also highlighted. This article focuses on both the educational sphere and distance learning. The importance of improving and improving the qualifications of teachers of different levels in the field of IT technologies and computerization was emphasized. Reforming of the learning process and the emergence of new professions in the field of education are relevant today. Based on the study of the impact of the pandemic on the world economy, the article highlights the directions and trends in new professions in the labor market in Ukraine, their role in the present and prospects for the future. It was proposed to develop and adopt a state strategy for the development of the labor market in Ukraine for the period 2021-2030, in which to foresee the emergence of possible professions, to lay the appropriate means for reorienting educational institutions, to develop appropriate platforms to create opportunities for remote work of the state apparatus, to develop measures to reduce unemployment by create new jobs online and step up work with the spread of Internet coverage of settlements in Ukraine.

Keywords: global pandemic, COVID-19, labor market, digital technologies, new professions, trends, IT technologies.

JEL classification: J01, J08

Постановка проблеми. Сучасний світ стоїть на порозі нового етапу науково-технічного розвитку. Багато дослідників стверджують про нову, четверту, промислову революцію. Проте революцією слід уважати виникнення цифрового суспільства. Саме цифрова трансформація змінює сучасний світ, несе йому значну кількість загроз та можливостей. Світова пандемія 2020 р. лише підтверджує, що в майбутньому нас очікує багато змін. Однією з таких змін є перехід ринку праці в нову якість.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розвитку ринку праці викликає досить велику зацікавленість

у сучасних дослідженнях українських та зарубіжних науковців. Водночас проблеми виникнення нових професій на цьому ринку недостатньо висвітлено в науковій літературі. Окремі аспекти виникнення нових професій досліджували такі вчені, як М.І. Борисенко, Н.А. Бровко, Ф.М. Брегіда, М.В. Кларин та О.В. Латишева.

Мета статті полягає у дослідженні та аналізі появи нових професій на ринку праці України після світової пандемії COVID-19.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні проблему виникнення нових професій слід розглядати в контекст-

сті двох основних чинників, один з яких має характер домінуючого, а другий – допоміжного. При цьому слід урахувати часовий чинник, який пов'язаний із довгостроковим чи короткостроковим прогнозуванням.

Головним чинником сьогодення є проникнення цифрових технологій у всі сфери діяльності суспільства. У промисловості наслідком цього стане перехід до повністю автоматизованого виробництва із замкнутим циклом використання матеріалів і впровадженням поновлюваних видів енергії. Ці процеси супроводжуватимуться розвитком глобальних промислових мереж, так званого Інтернету речей, нейромереж. Генна модифікація, штучний інтелект, синтез їжі стануть, на думку деяких учених, повсякденними технологіями. Так, компанія Huawei спільно з Oxford Economics підрахувала, що цифрова економіка зростала у два з половиною рази швидше світового ВВП до світової пандемії [9]. Уже зараз тенденції свідчать про багатократне зростання ролі цифрової економіки у світовому господарстві. Світова пандемія стала своєрідним поштовхом для переходу на цифру не тільки великих, а й дрібних підприємств. Своєю чергою, такі зміни призводять до ланцюгової реакції: у суспільстві зростає безробіття, підвищуються вимоги до інтелекту, у державі виникає потреба в переосмисленні підходів до оподаткування через підвищення темпів автоматизації виробництва.

Цифрові технології забезпечать повну «видимість» усіх виробничих процесів – від проєктування продукції до утилізації або повторного використання сировини, отриманої в кінці життєвого циклу виробу. Знання того, що станеться на будь-якому етапі життєвого циклу виробу, дасть можливість безперервно змінювати продукцію, робити її під окреме замовлення без переналадок та інвестицій. Відбудеться перехід від масового виробництва типових виробів до масового виробництва індивідуальних виробів, що враховують побажання замовника.

Промисловість – це лише одна зі сфер діяльності сучасного суспільства, спрямована на задоволення його потреб. Але в інших сферах ситуація подібна або майже подібна. Розвиток мереж призводить до скорочення реального сектору торгівлі за рахунок пере-

ходу на використання методів продажу через Інтернет. Активний ривок у розвитку електромобілів призведе до того, що буде сформовано систему автоматичної логістики. І таких прикладів можна наводити велику кількість. Своєю чергою, світова пандемія виступає як допоміжний чинник, який дає змогу усвідомити суспільству, що такий шлях, можливо, і не правильний, але відповідає викликам сьогодення, адже дає змогу ізолювати індивідуумів та сприяти боротьбі з розповсюдженням вірусних інфекцій.

Своєю чергою, вплив цих двох чинників спричинить глобальні зміни у формах і характері праці, системі трудових відносин на ринку праці.

Песимісти припускають, що зміни характеру праці носитимуть непередбачуваний характер. Масове звільнення людей може обрушити економічну основу соціальної системи, а нерівність, яка поглиблюється (не тільки матеріальна, а й цифрова та технологічна), багата найбільш руйнівними наслідками. Хоча було б помилкою стверджувати, що ситуація до пандемії характеризувалася повною передбачуваністю. Ілюстрацією цього є дані, які наводяться Н.А. Банько (табл. 1).

Тобто, незважаючи на державну політику зайнятості, ринок праці не зміг вплинути на усталену практику навчальних закладів і засвідчив їх нездатність швидко перебудуватися під запити ринку. І лише стресова ситуація, яка була викликана пандемією, призвела до формування розуміння необхідності змін.

Оптимісти ж нагадують, що й до особливостей попередніх промислових революцій люди поступово пристосувалися і знайшли себе в інших сферах діяльності. Ямщики стали водіями автомобілів, друкарки освоїли комп'ютерні навички і т. д. Попри все, споживання не зупинилося, а ринок праці зростав. Яскравий приклад цих тенденцій наводить Н.А. Бровко щодо змін у сільському господарстві США. За словами автора, на початку XIX ст. люди, зайняті у цій сфері у США, становили 90% робочої сили, сьогодні їх частка на ринку не перевищує 2% [5, с. 168]. Додамо, що таке різке скорочення відбулося відносно гладко, без особливих соціальних хвилювань або масового поширення безробіття.

Таблиця 1

Співвідношення найбільш затребуваних сфер професійної діяльності в Україні

Сфера професійної діяльності	Попит на ринку, (% у загальному попиту працівників)	Випускники з дипломами (частка серед усіх студентів)
Економіка та управління	13,7	31
Гуманітарні науки	3	20
Металургія, машинобудування	7,6	3
Енергетика та електротехніка	2,7	3

Джерело: складено за [2, с. 65]

Таблиця 2

Прогноз зайнятості в Україні за секторами економіки, 2011–2025 рр., % до 2015 р.

Сектор	2020 р.	2025 р.
Сільське господарство, лісове господарство, рибне господарство	121,1	130,6
Виробництво	109,3	119,1
Будівництво	98,6	101,1
Інформаційні технології та комунікації	93,4	89,8
Освіта	94,9	94,0

Джерело: складено за [1]

Зрозуміло, що цифрова трансформація настає не відразу. Так, автори «Аналітичного звіту щодо професійно-кваліфікаційного прогнозування в Україні» прогнозували, що зайнятість у секторах J «Інформаційні технології і комунікації» та P «Освіта» знижуватиметься до 2020–2025 р. (табл. 2).

Подібних досліджень досить багато, наприклад «Оцінка попиту на професії, які затребувані на ринку праці» [7]. Проте події 2020 р. повністю перекреслюють результати таких прогнозувань. Це свідчить і про те, що вплив цифрової трансформації починає все більше відчуватися вже сьогодні. Про це свідчить зростання попиту на ринку праці на одні професії та скорочення на інші. Окремим проявом цього є й поява на ринку праці нових професій. Так, наприклад, М.І. Борисенко вважає, що така ситуація відповідає існуючій тенденції, за якої «протягом 10 років зникає близько 5 000 професій і майже стільки ж виникає нових» [3, с. 150]. Учений для прикладу називає професії, про які ще декілька десятків років ніхто не знав: андеррайтер, девелопер, коуч, мерчендайзер, модератор, рекрутер, логіст, копірайтер, спічрайтер, медіапланер, баер, шопер, тренд-хантер, тренд-вотчер, ком'юніті-менеджер, гейм-дизайн, бізнес-тренер. Слід додати, що багато із цих професій за своїм життєвим циклом перебувають у фазі активного зростання і ще декілька десятків років попит на них лише зростатиме. Водночас зазначимо, що переважна більшість наведених вище професій пов'язана з інформацією. Однак це не виключає змін у реальному секторі.

Ф.М. Брегіда наводить перелік нових професій, які виникли останніми роками в автомобільному транспорті: інженер-мехатронік автомобільної холодильної та обігрівальної техніки, експерт із питань перевірки придатності КТЗ до експлуатації, мехатронік високковольтного обладнання КТЗ, мехатронік-ремонтник систем живлення, мехатронік із ремонту, менеджер (управитель) із перевезень [4].

У різних Інтернет-виданнях пророкують зростання попиту на:

1) антикризових менеджерів (компаніям гостро потрібні експерти, здатні провести аналіз бізнесу, виявити сильні і слабкі сторони, побудувати антикризовий план і реалізувати його; такі співробітники можуть працювати в компаніях як зовнішні експерти, інтерім-менеджери або в іншому форматі);

2) експертів із HR-трансформації (бізнесу знадобляться експерти, які зможуть орієнтувати компанії в

мінливому середовищі й які здатні скласти план дій: яких співробітників звільняти, яких – наймати, чому навчати персонал, які організаційні схеми використовувати для організації праці в нових умовах і які IT-рішення застосовувати для підтримки цих схем);

3) експертів із Big Data (зростання банків даних призведе до потреби у спеціалістах, які вміють працювати з масивами даних);

4) продуктової дизайнерів (будуть затребувані фахівці, здатні розуміти потреби користувачів, які вміють поєднувати творчий та інженерний підходи і пропонувати нестандартні рішення);

5) організаторів VR/AR-трансляцій (Zoom відразу став рятівником комунікацій у бізнесі, освіті та інших галузях. У підсумку в майбутньому концерти і спектаклі ми зможемо дивитися, не виходячи з дому). Зауважимо, що це певний шанс для підприємств у культурній сфері, які за час, коли в Україні оголошено карантин, мають усвідомити необхідність змін, сформувати відповідні концепції та зробити перші кроки; для рекрутингових компаній, які мають завчасно переключитися на нові професії на ринку праці, проаналізувати ринок, вивчити попит та пропозицію; для працівників, які мають можливості почати перенавчання з метою підвищення своїх можливостей для віддаленої праці та фрілансу;

6) операторів call-центру (ця професія забезпечуватиме зв'язок між користувачами практично у всіх галузях);

7) помічників з догляду (пандемія коронавірусу може завдати шкоди здоров'ю людей похилого віку і пацієнтів із хронічними захворюваннями. У результаті може вирости попит на соціальних працівників, які допомагають вести домашнє господарство, доглядальниць, нянь).

Міжнародна тренінгова компанія Guthrie-Jensen нещодавно опублікувала дослідження про актуальні професії 2020 р. [9]. Воно було засноване на аналізі світової економіки, а не на економіці конкретної країни, а також на можливих варіаціях посткоронавірусного розвитку. На підставі порівняння з даними популярності професій у 2018 р. нами було складено відповідну таблицю (табл. 3), з якої можна зрозуміти зміну пріоритетів в 2020 р. порівняно з 2018 р.

У будь-якому разі атлас професій зміниться вже в недалекому майбутньому: велика кількість професій зникне, проте з'являться нові професії: IT-генетики, мультимедійні перекладачі, віртуальні адвокати, космогеологи, кібердослідники. У зв'язку із цим на ринку праці підвищаться вимоги до таких ключових компетенцій:

Таблиця 3

Порівняння популярності професій у 2018 та 2020 рр.

2018 р.	Рейтинг	2020 р.
Фахівці з інжинірингу	1	Аналітик даних
IT-фахівці	2	Медичні фахівці, фізіотерапевти
Лікарі	3	Фахівці з продажу та маркетингу
Фахівці у сфері туризму	4	Клієнтські менеджери
Логісти	5	Консультанти з менеджменту підприємств
Екологи	6	Розробники програмного забезпечення та програмісти
Хіміки, енергетики	7	Ветеринари
Нанотехнологи	8	Творці і дизайнери продуктів
Сервіс-спеціалісти	9	Вчителі, викладачі, репетитори, тренери
Журналісти, іміджмейкери	10	Бухгалтери та аудиторі

Джерело: власна доробка автора на основі [8; 9]

1. Цифрові: зростання вимог не тільки до цифрових навичок, а й до креативності, критичного мислення, навичок у галузі математичних наук.

2. Соціально-поведінкові: толерантність, висококультурні здатності.

3. Когнітивні: «емоційний» інтелект, самоорганізованість.

Окрім того, серед найбільш затребуваних навичок існує потреба в: системному мисленні; екологічному мисленні; програмуванні, робототехніці, штучному інтелекті; роботі в умовах невизначеності; міжгалузевій комунікації; клієнтоорієнтованості та роботі з людьми; управлінні проектами; мультикультурності та багатомовності.

В Україні, яка поступово втягувалася у світові процеси цифровізації, світова пандемія 2020 р. у зв'язку з поширенням COVID-19 різко загострила проблеми недостатньої уваги держави у цій сфері. Проте не готовим виявився і ринок, який має працювати з мінімальним утручанням держави. Так, наприклад, критичним станом характеризується ситуація із сучасною освітою. У результаті запровадження карантинних заходів початкова, середня та вища освіта була змушена постати перед викликом дистанційного навчання. І якщо серед вищих навчальних закладів проблема досить швидкими темпами вирішується, що пов'язано зі значною кількістю чинників (автономність ВНЗ, більша «продвинутість» у сфері використання інформаційних технологій, досить тривалий час використання технологій самопідготовки студентів тощо), то в середній та початковій школі настала криза. У підсумку значна кількість учителів змушена самотужки в екстрених умовах долати прогалини в знаннях персонального комп'ютера, Інтернет-технологій та намагатися власноруч адаптувати технології навчання до дистанційних умов. При цьому на рівні держави зусиль щодо подолання цієї проблеми недостатньо.

Водночас можна однозначно прогнозувати, що вже в найближчому майбутньому у вищих навчальних закладах країни виникнуть курси щодо вивчення методики та технологій дистанційного навчання та платформ для дистанційної роботи тощо. Можливо, навіть з'являться тьютори, під якими розуміють персональних наставників, які допомагають отримувати конкретні навички і підвищувати кваліфікацію як молодим, так і зрілим людям незалежно від сфери їхньої діяльності.

За останні п'ять років затребуваність цієї професії стрімко зросла на тлі прояви масового інтересу до онлайн-навчання та підвищення кваліфікації. В умовах карантину в Україні та світі потреба у ній підскочила в декілька разів. Сучасний тьютор – це викладач, який працює зі своєю аудиторією в онлайн-режимі, саме його робота супроводжує освітній процес «від і до»: десь він контролює, десь підтримує, десь мотивує.

Проблема пандемії ставить під велике питання майбутнє туризму. З іншого боку, вирішення цієї проблеми породжує професію організатора віртуальних туристичних турів. У бізнесі така професія трансформується у творця віртуальних ділових турів, суть якої у тому, щоб клієнт міг познайомитися з тим або іншим продуктом у режимі онлайн.

Суть професії цифрового куратора – допомагати громадянам налаштувати їхнє віртуальне середовище, у тому числі користуватися онлайн-банкінгом і

телемедициною, брати участь у дистанційних нарадах. В окремих країнах для цієї кваліфікації вже затверджений професійний стандарт. Найближчим часом режим ізоляції збільшить попит на цифрових кураторів.

Незабаром можна очікувати також «розквіт» логістичних професій. Йдеться не просто про доставку їжі, а про розроблення нових схем циркулювання товарів і носіїв послуг.

По-новому слід поставитися до явища так званих тимчасових професій. Так, наприклад, пандемія спричинила у світі та в Україні підвищений попит на фахівців із комунікацій у сфері охорони здоров'я, аналітиків медичних даних, організаторів програм соціальної допомоги в умовах надзвичайної ситуації, лаборантів та техніків, медичних сестер. Коли пандемія піде на спад, потреба в таких фахівцях стане зменшуватися.

У вітчизняних компаніях, які в березні та квітні намагаються підтримувати робочі процеси, відправивши співробітників по домівках, власники і топ-менеджери рано чи пізно замисляться, чи має сенс повертати співробітників в офіси після закінчення пандемії? У зв'язку із цим можна прогнозувати, що епоха великих офісів закінчилася: компанії в різних країнах, у тому числі в Україні, вирішать, що до пандемії витрачали на оренду офісних площ занадто великі кошти. В офіс повернуться найнеобхідніші співробітники, інші продовжать працювати з дому, перейдуть на фріланс або на часткову зайнятність.

Слід також урахувати і той факт, що пандемія спричинила закриття кордонів. Опинившись у добровільній ізоляції від глобальних виробничих ланцюжків, Україна зіткнулася з реальною загрозою національній безпеці. Проте вона в змозі виробляти все необхідне для себе. Раніше можна було концентруватися на виробництві окремих продуктів або надання послуг. У зв'язку з карантинними заходами багато життєво необхідних товарів стало неможливо закупити за кордоном. Тобто потрібно налагоджувати виробництво у себе. Це означає, що на ринку праці в найближчому майбутньому спостерігатиметься тенденція до підвищення попиту на окремі професії. Аналогічно можна говорити і про ускладнення реалізації продукції як у самій Україні, так і експорту її за кордон. У підсумку фермери Херсонщини та інших регіонів України отримують значні збитки, оскільки зменшено споживання, закрито оптові ринки, обмежено перетин кордону з продукцією. Овочі та ягоди викидаються на сміттєвалища, транспортні шляхи обмежені. Складнішими є наслідки в більш далекій перспективі, адже фермери усі грошові кошти вклали в майбутній урожай, досить часто ці кошти пов'язані з необхідністю сплати за них відсотків у банках. Утрата врожаю веде до відсутності виручки, а отже, повернення кредитів, появи штрафних санкцій. Страхування в Україні розвинуто досить слабо, а дії держави щодо підтвердження форс-мажорних обставин, що дало б змогу послабити кредитний тиск, майже не проводяться. Це тягне ланцюгову реакцію. У перспективі можна очікувати значне вивільнення працівників сільського господарства.

Пандемія спричинила ізоляцію населення, що, своєю чергою, призвело до збільшення часу перебування у соціальних мережах. У підсумку можна прогнозувати підвищення попиту на маркетологів у соціальних медіа (SMM), на яких буде покладено обов'язок

створення, розкрутки та наповнення інформацією груп і акаунтів у соціальних мережах (SMM); поширення інформації в тематичних спільнотах, форумах; розроблення і реалізації SMM-кампаній в Інтернеті. Окрім того, зростає попит на спеціалістів з юзабіліті – фахівців, які займаються проектуванням і дослідженням призначених для користувача інтерфейсів. Сюди ж можна віднести і GUI-дизайнерів – дизайнерів інтерфейсів та UX-дизайнерів – дизайнерів сайту з погляду користувача, які дають змогу користувачу налагодити ефективну взаємодію із системою – сайтом, програмою, електронним пристроєм. Уже сьогодні спостерігається підвищення попиту на маркетологів e-commerce – спеціалістів у галузі електронної комерції, які розуміють механізм процесу «зробити покупку, провести платіж, прийняти участь в аукціоні, не відходячи від комп'ютера, якщо тільки він підключений до Інтернету» не з погляду користувача, а з погляду компанії, що надає таку можливість.

Своєю чергою, зростає залежність від мережі Інтернет, що підвищить актуальність професії психолога і призведе до необхідності переорієнтування їх на цей ринок. Інтернет-булінг призведе до виникнення професії працівника соціальної адаптації, який допомагає впоратися із шоківим станом і вийти з депресії, якщо людина була травмована в Інтернеті якимось повідомленням або висловлюванням. Можливим видається навіть виникнення професії наглядча чи куратора за правомірністю дій в Інтернет-мережі, на яких буде покладено обов'язок виявляти, контролювати та усувати порушення законодавства щодо дотримання прав та свобод, тощо.

Перехід багатьох компаній у мережу Інтернет призведе до зростання потреби у фахівцях з інформаційної безпеки, які займаються розробленням охоронних систем для різних комунікаційних мереж і електронних баз даних, тестують і вдосконалюють власні і сторонні розробки, щоб уникнути ризиків витоку відомостей, що становлять державну або комерційну таємницю, конфіденційну інформацію. Також можна прогнозувати, що зростання обсягів даних призведе до актуалізації професії розробника хмарних рішень – спеціаліста зі створення та оптимізації роботи середовища для зберігання і обробки інформації.

Своєю чергою, зростання електронних технологій призведе до виникнення на ринку такої професії, як IT-євангеліст, – спеціаліст, що професійно займається пропагандою у сфері інформаційних технологій. IT-євангеліст просуває технології і продукти шляхом написання статей, ведення блогів, проведення семінарів і вебінарів, демонстрацій і презентацій, ведення переговорів. Ця спеціальність вимагає як навичок продажів і володіння технологіями просування товарів або послуг, так і вміння переконувати потенційного покупця або користувача, змінюючи його погляди і змушуючи переходити від старих стандартів до нових.

Не можна оминати увагою й ті професії, які можуть зникнути. На ринку праці під час пандемії зафіксовано падіння попиту на працівників готельного та ресторанного бізнесу: кухарів, офіціантів, адміністраторів, охоронців і прибиральників. Серед найбільш незатребуваних професій також стали event-менеджери, офіс-менеджери, покоївки, секретарі та фітнес-тренери.

Висновки. Розвиток цифрових технологій змінює ринок праці за рахунок ліквідації одних професій та підвищення попиту на інші. Світова пандемія 2020 р. у зв'язку з поширенням COVID-19 виявила значні проблеми окремих країн, у тому числі й України, на шляху до переходу на цифрові технології. З іншого боку, вона підтвердила, що шлях до цифровізації є єдино правильним у сучасних умовах. Розуміння цих проблем на державному рівні дасть змогу уникнути значних потрясінь на ринку праці, зменшити безробіття та створити базис для вирішення соціальних проблем у майбутньому. Саме тому вивчення тенденцій нових професій на ринку праці має таке велике значення для майбутнього, дасть змогу підготуватися завчасно до можливих проблем, які можуть виникнути на шляху подальшого розвитку суспільства. У зв'язку із цим видається за доцільне розробити та прийняти державну стратегію розвитку ринку праці на період 2021–2030 рр., в якій передбачити виникнення можливих професій, закласти відповідні кошти для переорієнтації навчальних закладів, розробити відповідні платформи для створення можливостей віддаленої роботи державного апарату, розробити заходи щодо зменшення безробіття шляхом створення нових робочих місць он-лайн, активізувати роботу з поширенням охопту мережею Інтернет населених пунктів в Україні.

Список використаних джерел:

1. Брегіда Ф.М., Мерзиевський В.В., Ященко Т.М. Нові професії для підтримки прогресу автомобільного транспорту. *Автошляховик України*. 2015. № 5. С. 2–4.
2. Бровко Н.А. Цифровая трансформация ЕАЭС: новые компетенции работников и новые профессии. *Алтайский вестник Финансового университета*. 2018. № 3. С. 164–172.
3. Борисенко М.І. Нові професії, нові можливості. *Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія*. 2014. № 1. С. 149–154.
4. Банько Н.А. Соотношение спроса и предложения на рынке труда. *Символ науки*. 2016. № 9. С. 63–65.
5. Аналітичний звіт щодо професійно-кваліфікаційного прогнозування в Україні. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/nrk/Analitichni-materialy/2-analitichniy-zvit-shchodo-profesiy-no-kvalifikatsiy-nogo-prognozuvannya-u-ukraini.pdf> (дата звернення: 14.06.2020).
6. Оцифровались. Мир стоит на пороге новой промышленной революции. Что может помешать этому. URL: <https://lenta.ru/articles/2019/12/24/industry/> (дата звернення: 14.06.2020).
7. Оцінка попиту на професії, які затребувані на ринку праці. URL: http://kiis.com.ua/materials/pr/20151230_PROON/Report_Employment_KIIS_final_ukr.pdf (дата звернення: 14.06.2020).
8. Самые востребованные профессии в мире. URL: https://www.profguide.io/article/samie_vostrebovannie_professii_v_mire_2016.html (дата звернення: 14.06.2020).
9. Skills of the Future: 10 Skills You'll Need to Thrive in 2020 [Infographic]. URL: <https://guthriejensen.com/blog/skills-future-2020-infographic/> (дата звернення: 14.06.2020).

References:

1. Analytical report on professional qualification forecasting in Ukraine. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/nrk/Analitichni-materialy/2-analitichniy-zvit-shchodo-profesiyno-kvalifikatsiyogo-prognozuvannya-v-ukraini.pdf> (in Ukrainian)
2. Banko N.A. (2016). The ratio of supply and demand in the labor market. *Symbol of science*, 9, 63–65. (in Ukrainian)
3. Borisenko, M.I. (2014) New professions - new opportunities. *Problems of social work: philosophy, psychology, sociology*, 1, 149–154. (in Ukrainian)
4. Bregida, F.M., Merzhievsky, V.V, Yashchenko, T.M. (2015). New professions to support the progress of road transport. *Motorway of Ukraine*, 5, 2–4. (in Ukrainian)
5. Brovko, N.A. (2018). Digital transformation of the Eurasian Economic Union: new competencies of workers and new professions. *Altai Bulletin of the Financial University*, 3, 164–172. (in Ukrainian)
6. Digitized The world is on the verge of a new industrial revolution. What can prevent this? Retrieved from: <https://lenta.ru/articles/2019/12/24/industry/> (in Russian)
7. Assessment of demand for professions that are in demand in the labor market. Retrieved from: http://kiis.com.ua/materials/pr/20151230_PROON/Report_Employment_KIIS_final_ukr.pdf (in Ukrainian)
8. The most popular professions in the world 2018. Retrieved from: https://www.profguide.io/article/samie_vostrebovannie_professii_v_mire_2018.html (in Russian)
9. Skills of the Future: 10 Skills You'll Need to Thrive in 2020. Retrieved from: <https://guthriejensen.com/blog/skills-future-2020-infographic/> (in English)